

Utvikling

Bilde høyre -ripsarten Rovada i espalier i Innlandet. Lus er stadig en utfordring i denne produksjonen og kan sette store deler av avlingen ut av spill. Bruk av preparatet Raptol i økodyrking kan være utfordrende både fordi dette ødelegger nyttefaunaen og at lusa sitter på undersiden av bladene og derved er vanskelig å treffe med sprøytevæske.

Under: Stikkelsbær i espalier av sorten Xenia. Kartan kan ofte være utsatt for mjøldogg og kan ødelegge bærene fort dersom den får utvikle seg.
Foto: Jørn Haslestad

Kartutviklingen går for fullt. I mange felt ser det fint ut med lite/begrenset kartfall.

Plantevern

Sopp: Det er først og fremst mjøldogg og bladflek/bladfall-sjukdommer som har hovedfokus. Thiovit kan sprøytes forebyggende mot mjøldogg inntil 14 dager før høsting i alle ribesvekster. Mjøldogg kan angripe både unge bader og kart og god væskedekning er essensielt. Mot bladflek/bladfallsjukdommer er det de unge bladene som må dekkes med væske for å forebygge mot sjukdomsutvikling. Spesielt i fuktig vær vil smittepresset og sporespredning være stort.

Lus: (fra forrige melding) Høyere temperaturer fremover gir mer fart i forekomst av skadedyr. Her er det flere arter en bør være på vakt mot og flere steder meldes det om forekomst av lus i rips. Ofte ser en lus ved at bladene er krøllet sammen og at lusa sitter inne i bladkrøllen. Her er de godt beskyttet og vil kunne øke i antall raskt. I økologisk er det tillatt å sprøyte med preparatet Raptol. Dette er et rasktvirkende insektdrepende preparat basert på naturlig forekommende pyretrum. Imidlertid er virkningstiden kort og Raptol dreper også effektivt nyttefaunaen rundt. I tillegg er Raptol kun et kontaktmiddel og vil ikke ha god effekt på lus som sitter gjemt inne i sammenrullede blad. En bør derfor være svært forsiktig med bruk av Raptol. Rådfør

På bildet over er bladet på ei ripsplante buklede av lusangrep på undersiden.

deg med rådgiver om slik bruk og hvilke skadegjørere Raptol eventuelt bør brukes mot. Ved forekomst av lus bør en knipe av blad eller skudd der lusa sitter i et forsøk på å holde angrepet nede. Er det forekomst av marihøner (også marihønelarver) kan disse også være til stor hjelp i bekjempelsen av lus.

Første symptom av bærbuskbladflekk på solbær. Mye angrep av denne sjukdommen vil gi redusert vekst i planta og redusere avlingspotensialet både for denne og neste sesong. Nordox (kobber) har forebyggende effekt. Når en ser symptomene har smitten trolig oppstått 2-3 uker tidligere i forbindelse med en fuktig værperiode.

Bladveps: (fra forrige melding) Angrep av bladveps kan bli synlig i tiden framover. Det er flere arter. Mest vanlig er stikkelsbærbladveps som angriper både stikkelsbær og

rips. Stikkelsbær er mest utsatt. Snauspising av bladene på kort tid er typisk symptom på bladveps. Bladvepslarver må bekjempes før de gjør omfattende skade dersom de er mange i antall. Preparatet Raptol kan være aktuelt å bruke dersom mye angrep i buskene.

De gode hjelperne: larver av marihøne og voksen marihøne har stor appetitt på lus i ribesfeltene.

Her har skadedyret stikkelsbærpyralide vært på ferde og lagt egg i en kartklase i solbær. Den spinner et spinn rundt som beskytter egg og larver. Larvene eter karten og etterlater seg ekskrementer og en ødelagt kartklase. Dette er vanskelig å forebygge mot i økologisk.